

Тел: (84372) 32-1-42, факс (84372) 32-1-43

РЕШЕНИЕ

27.05.2021

Тел: (84372) 32-1-42, факс (84372) 32-1-43
с. Коргужа

КАРАР

9-56

Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районы Карагужа авыл жирлеге территориясендә гражданнар арасында сораштыру билгеләү һәм үткөрү Тәртибенә үзгәрешләр керту турында

“Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында” 2003нче елның 6нчы октябрдәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, Югары Ослан муниципаль районының Карагужа авыл жирлеге Уставы нигезендә

Югары Ослан муниципаль районы
Карагужа авыл жирлеге Советы
каrar итте:

1. Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районы Карагужа авыл жирлеге Советының 2013нче елның 29нчы мартыннан 31 – 143нче номерлы карары белән расланган Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районы Карагужа авыл жирлеге территориясендә гражданнар арасында сораштыру билгеләү һәм үткөрү Тәртибенә үзгәрешләр кертергә:

1.1. Тәртипнең 2.1 Пунктына түбәндәге эчтәлекле жәмлә өстәргә:

«Инициатив проектка ярдәм иту турында гражданнарның фикерен ачыклау мәсьәләсе буенча гражданнардан сораштыруда, аларда инициатив проектны гамәлгә ашыру тәкъдим ителгән муниципаль берәмлек халкы яисә аның уналты яшькә житкән өлеше катнашырга хокуклы»;

1.2. Тәртипнең 5.4 Пунктын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«5.4. Гражданнар арасында сораштыру үткөрү турында карар Югары Ослан муниципаль районы Карагужа авыл жирлеге Советы тарафыннан кабул ителә. Гражданнар арасында сораштыру үткөрү өчен "Интернет" мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә муниципаль берәмлекнең рәсми сайты файдаланылырга мөмкин»;

1.3. Тәртипнең 5.7 Пунктына түбәндәге эчтәлекле абзац өстәргә:

«Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә муниципаль берәмлекнең рәсми сайтынан файдаланып, гражданның арасында сораштыру уздырган очракта, сораштыруда катнашучыларны идентификацияләү тәртибе.

1.4. Тәртипнең 17.1 пунктының 2 абзацында. «Жирле үзидарә органнары» сүзләреннән соң «жирлек халкы өчен» сүзләрен өстәргә»;

2. Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районы Карагуҗа авыл жирлеге территориясендә гражданның арасында сораштыру билгеләү һәм үткәру Тәртибен яңа редакциядә расларга (1нче кушымта)

3. Әлеге карарны авыл жирлегенең мәгълүмати стендларында, Югары Ослан муниципаль районының рәсми сайтында, Татарстан Республикасының хокукый мәгълүмат рәсми порталында урнаштырырга.

4. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны Советның Социаль-мәдәни мәсьәләләр, Законлылык һәм хокук тәртибе буенча даими комиссиясенә йөкләргә.

Югары Ослан муниципаль районы
Карагуҗа авыл жирлеге башлыгы урынбасары

Т.В. Шилина

Югары Ослан муниципаль районы
Карагуҗа авыл җирлеге Советының
2021нче елның 27нче маеннан
9-56нчы карарына

1 нче кушымта

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ЮГАРЫ ОСЛАН МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ КАРАГУҖА АВЫЛ ҖИРЛЕГЕ ТЕРРИТОРИЯСЕНДӨ ГРАЖДАННАР АРАСЫНДА СОРАШТЫРУ ҮТКӨРҮ НӘМ БИЛГЕЛӘУ ТӨРТИБЕ ТУРЫНДА

1. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Гражданнарны сораштыру (алга таба - сораштыру) Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районының Карагуҗа авыл җирлеге халкының турыдан-туры ихтыяр белдерү рәвешләренә берсе булып тора.

Сораштырулар ярдәмдә гражданнарның җирле үзидарәне гамәлгә ашыру хокукы гамәлгә ашырыла.

1.2. Сораштыру Югары Ослан муниципаль районының Карагуҗа авыл җирлегендә яшәүчеләрнең яки аның өлешендә яшәүчеләрнең җирле әһәмияттәге мәсьәләләр буенча фикерләрен ачыклау һәм җирле үзидарә органнары һәм вазыйфаи затлары, шулай ук дәүләт хакимияте органнары тарафыннан карарлар кабул иткәндә исәпкә алу ысулы булып тора.

1.3. Сораштыру нәтижеләре төкдәм итү характерына ия.

2. Сораштыру үткөрү принциплары

2.1. Сораштыруда Югары Ослан муниципаль районының Карагуҗа авылының сайлау хокукына ия һәм сораштыру үткөрелә торган территория чикләрендә яшәүчеләр катнашырга хокуклы. Инициатив проектка ярдәм итү турында гражданнарның фикерен ачыклау мәсьәләсе буенча гражданнардан сораштыруда, аларда инициатив проектны гамәлгә ашыру төкдәм ителгән муниципаль берәмлек халкы яисә аның уналты яшькә җиткән өлеше катнашырга хокуклы»

2.2. Югары Ослан муниципаль районының Карагуҗа авыл җирлегендә яшәүчеләр сораштыруда тигез нигезләрдә катнашалар. Сораштыруда катнашкан һәр кеше бер тавышка ия һәм сораштыруда турыдан-туры катнаша.

2.3. Сораштыруда катнашуга гражданнарның җенесенә, расасына, милләтенә, теленә, чыгышына, мөлкәти һәм вазифаи хәленә, дингә, инануларына, җәмәгать берләшмәләренә карауларына бәйле рәвештә нинди дә булса турыдан-туры яки турыдан-туры булмаган чикләүләр тыела.

2.4. Сораштыруда катнашу ирекле һәм ихтыяри. Сораштыру барышында берәүне дә үз фикерләрен һәм инануларын белдерергә яки алардан баш тартырга мәҗбүр итә алмыйлар.

2.5. Сораштыру нәтижеләрен әзерләү, үткөрү һәм билгеләү законлылык, ачыклык һәм хәбәрдарлык принциплары нигезендә гамәлгә ашырыла.

2.6. Жирле үзидарә органнары һәм вазыйфаи затлары халыкка сораштыруда катнашу хокукын гамәлгә ашыруда ярдәм итәргә тиеш.

3. Сораштыруга кертелә торган сораулар

3.1. Сораштыруга чыгарылырга мөмкин:

- Югары Ослан муниципаль районының Карагуҗа авыл җирлеге халкының мәнфәгатьләренә турыдан-туры кагыла торган һәм Югары Ослан муниципаль районының Карагуҗа авыл җирлеге Уставы җирле әһәмияттәге мәсьәләләргә керткән мәсьәләләр;

- "Югары Ослан муниципаль районы Карагуҗа авыл җирлеге" муниципаль берәмлеге җирләренең төбәк һәм төбәкара әһәмияттәге объектларга максатчан билгеләнешен үзгәртү мәсьәләләре.

3.2. Сораштыруда чыгарыла торган мәсьәләләр Россия Федерациясе законнарына һәм Татарстан Республикасы законнарына, Югары Ослан муниципаль районының Карагуҗа авыл җирлеге Уставына каршы килмәскә тиеш.

Сораштыруда чыгарыла торган мәсьәләләр, аларны күпләп аңлату мөмкинлеген булдырмас өчен, формалаштырылырга тиеш.

4. Сораштыру төрләре

4.1. Сораштыру яшерен, исемле яки ачык тавыш бирү юлы белән үткәрелә.

4.2. Яшерен тавыш бирү сораштыру үткөрү пунктларында бер көн эчендә сораштыру кәгазьләре буенча үткәрелә.

4.3. Исемле тавыш бирү сораштыру үткөрү пунктларында да, сорашып белешүдә катнашучыларның яшәү урыны буенча сораштыру үткөрү комиссиясе әгъзалары тарафыннан да бер яки берничә көн дәвамында сорашып белешү кәгазьләре яисә сораштыру исемлекләре буенча үткәрелә.

4.4. Сораштыру шулай ук гражданныр жылышларында ачык тавыш бирү формасында үткәрелергә мөмкин.

5. Сораштыру билгеләү тәртибе

5.1. Югары Ослан районының Карагуҗа авыл җирлеге гражданнырын сораштыру түбәндәге инициатива буенча үткәрелә:

- Югары Ослан муниципаль районының Карагуҗа авыл җирлеге Советы яисә Югары Ослан муниципаль районының Карагуҗа авыл җирлеге башлыгы - җирле әһәмияттәге мәсьәләләр буенча;

- Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнары - "Югары Ослан муниципаль районы Карагужа авыл җирлеге" муниципаль берәмлеге җирләренә төбәк һәм төбәккә эһәмияттәге объектлар өчен максатчан билгеләнешен үзгәртү мәсьәләләре буенча.

5.2. Югары Ослан муниципаль районы Карагужа авыл җирлеге Советына караган сораштыру үткәру инициативасы әлеге орган тарафыннан сораштыру билгеләү турында тиешле карар кабул итүдә чагыла.

Югары Ослан муниципаль районы Карагужа авыл җирлеге башлығына караган сораштыру үткәру инициативасы авыл җирлеге Советына сораштыру үткәру турындагы үтенечнамәне җирлек Советына җибәрүдә чагыла.

Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органының сораштыру уздыруы бу орган тарафыннан Югары Ослан муниципаль районының Карагужа авыл җирлеге Советына сораштыру уздыру турында үтенечнамә юллагасында белдерелә.

5.3. Сораштыру үткәру турындагы үтенечнамәдә түбәндәгеләр күрсәтелә:

- сораштыру үткәру мотивлары;
- сораштыруга чыгарылучы сорауны (сорауларны) тәкъдим итә торган формулировкалар;
- сораштыру территориясе;
- сораштыруны үткәрунең фаразланган датасы һәм аның төре.

5.4. Гражданнар арасында сораштыру үткәру турында карар Югары Ослан муниципаль районы Карагужа авыл җирлеге Советы тарафыннан кабул ителә. Гражданнар арасында сораштыру үткәру өчен "Интернет" мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә муниципаль берәмлекнең рәсми сайты файдаланылырга мөмкин.

5.5. Сораштыруны билгеләү турындагы карар сораштыру үткәру турында үтенечнамә алган көннән алып 30 көннән дә соңга калмыйча һәм аны үткәругә кадәр 30 көннән дә соңга калмыйча кабул ителергә тиеш. Сораштыруны билгеләү турында карар кабул ителүгә, Югары Ослан муниципаль районының Карагужа авыл җирлеге Советы тарафыннан сораштыру инициаторы белән сораштыруга чыгарылучы сорауның (сорауларның) формулировкасын килештерү (төгәлләштерү) мөмкин.

5.6. Әгәр сораштыруга чыгарылучы мәсьәләнең (мәсьәләләрнең) формулировкасы гамәлдәге законнарга, әлеге Нигезләмәгә каршы килсә, Югарыда Ослан муниципаль районы Карагужа авыл җирлеге Советы инициаторга сораштыру үткәрудән баш тартырга хокуклы.

5.7. Югары Ослан муниципаль районы Карагужа авыл җирлеге Советының гражданнар арасында сораштыру билгеләү турындагы карарында билгеләнә:

- сораштыру үткәру датасы һәм сроклары;
- сораштыру уздырганда тәкъдим ителә торган мәсьәләнең (мәсьәләләрне) формулировкасы;
- сораштыру үткәру методикасы;
- сораштыру кәгазе формасы (сораштыру исемлеге);
- сораштыруда катнашучы халыкның минималь саны;

- "Интернет" мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә муниципаль берәмлекнең рәсми сайтынан файдаланып, гражданны арасында сораштыру уздырган очракта, сораштыруда катнашучыларны идентификацияләү тәртибе.

5.8. Гражданны сораштыру якшәмбегә генә билгеләнергә мөмкин.

5.9. Сораштыру билгеләү турындагы карар аны үткәругә кадәр 10 көннән дә соңга калмыйча мәжбүри бастырып чыгарылырга тиеш.

6. Сораштыру үткәру буенча Комиссия

6.1. Гражданны сораштыру үткәруне сораштыру Комиссиясе (алга таба - Комиссия) әзерли һәм уздыра.

6.2. Комиссия, инициаторлар тәкъдимнәре нигезендә, сораштыру үткәру территориясеннән чыгып, 3 - 5 кешедән торган депутатлар Советы тарафыннан билгеләнә.

6.3. Комиссия составына вәкилләккә орган, Башкарма комитет вәкилләре, шулай ук сораштыру үткәрелә торган территориянең жәмәгәтчеләк вәкилләре мәжбүри рәвештә кертелә.

6.4. Комиссия аны оештыру турында Карар кабул ителгәннән соң өченчә көннән дә соңга калмыйча чакырыла. Беренчә утырышта Комиссия үз составыннан ачык тавыш бирү юлы белән Комиссия рәисен һәм Комиссия секретарен сайлый, сораштыру участокларын раслый, шулай ук сораштыру үткәру пунктларында үткәрелә торган очракта, мондый пунктларның санын һәм урынын раслый.

Комиссия утырышын аның рәисе кирәк булган саен чакыра. Комиссия утырышы, әгәр анда Комиссия әгъзаларының билгеләнгән саныннан кимендә яртысы катнашса, хокуклы дип санала.

Комиссия карарлары ачык тавыш бирү юлы белән утырышта катнашучылардан күпчеләк тавыш белән кабул ителә.

Комиссия гражданны сораштыру үткәру өчен кирәккә санда эш төркемнәре булдырырга хокуклы.

6.5. Сораштыру участоклары, Комиссиянең урнашкан урыны һәм гражданны сораштыру белешү үткәру пунктларының урнашкан урыны сораштыру белешү үткәру көненә кадәр кимендә 10 көн кала басылып чыгарга (халыкка житкерелергә) тиеш.

6.6. Сораштыру үткәру буенча Комиссия:

- әлегә Нигезләмәнең гражданны арасында сораштыру үткәру вакытында үтәләшен оештыра;

- сораштыру үткәру пунктлары жиһазландыра;

- сораштыру кәгазьләрен яисә сораштыру исемлекләрен әзерләүне тәмин итә;

- сораштыру вакытында имзалар жыюны оештыра;

- Югары Ослан муниципаль районы Карагуҗа авыл жирлегендә яшәүчеләрнең сораштыруда катнашуын тәмин итә;

- әлегә Нигезләмәдә билгеләнгән тәртипкә туры китереп, сораштыруда катнашучыларның тавыш бирүләрен үткәруне оештыра;

- Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районы Карагуҗа авыл җирлеге җирле үзидарә органнары һәм вазыйфаи затлары, җәмәгать берләшмәләре, массакүләм мәгълүмат чаралары белән хезмәттәшлек итә;
- гражданның сораштыру нәтижәләрен билгели;
- гражданның арасында сораштыру үткөрү белән бәйлә гаризаларны һәм шикәятләрен карый;
- гамәлдәге законнар һәм әлеге Нигезләмә нигезендә башка вәкаләтләрен гамәлгә ашыра.

6.7. Комиссия вәкаләтләре Югары Ослан муниципаль районы Карагуҗа авыл җирлеге Советы тарафыннан үткәрелгән сораштыру нәтижәләрен рәсми бастырып чыгарганнан (халыкка җиткерелгәннән) соң туктатыла.

6.8. Комиссия эшчәнлеген матди-техник, оештыру ягыннан тәэмин итү Югары Ослан муниципаль районы Карагуҗа авыл җирлеге Башкарма комитеты тарафыннан тәэмин ителә.

7. Сораштыру участоклары. Сораштыруда катнашучылар исемлеге

7.1. Сораштыру участогы-анда гражданның сораштыру гамәлгә ашырылган Югары Ослан муниципаль районы Карагуҗа авыл җирлеге территориясе буенча сораштыру үткөрү Комиссиясе тарафыннан билгеләнгән.

Сораштыру территориясе бердәм сораштыру участогында булырга мөмкин яки комиссия карары буенча берничә сораштыру участогына бүленергә мөмкин.

Сораштыру участокларында сораштыру үткөрү вакытында тавыш бирү өчен махсус җиһазландырылган бүлмәләр булырга тиеш. Участокларда тавыш бирүне Комиссия әгъзаларының берсе җитәкли торган участокларга юнәлдерелгән Комиссия әгъзалары тәэмин итә.

7.2. Сораштыруда катнашучылар исемлегенә сайлау хокукына ия муниципаль берәмлек халкы кертелә. Исемлектә фамилиясе, исеме, әтисенең исеме, туган елы (18 яшендә - өстәмә көн һәм ай) һәм сораштыруда катнашучының яшәү урыны күрсәтелә. Сораштыру уздыру буенча конкрет участокта яшәүченә катнашучылар исемлегенә керту өчен аның яшәү урыны шушы участок территориясендә булу факты нигез булып тора. Яшәүче сораштыруда катнашучылар исемлегенә бары тик сораштыру үткөрү буенча бер участокта гына кертелә. Сораштыруда катнашучылар исемлеге ике нөсхәдә төзелә һәм исемлек төзегән Комиссия рәисе һәм Секретаре тарафыннан имзаланган.

Әлеге Нигезләмә нигезендә сораштыруда катнашу хокукына ия булган кешеләр исемлегенә өстәмә керту теләсә кайсы вакытта, шул исәптән сораштыру уздырылган көнне дә рәхсәт ителә.

Сораштыруда катнашу хокукына ия булган кешеләр исемлегенә тавышларны санау башланганнан соң үзгәрешләр керту тыела.

Сораштыруда катнашучылар исемлеге сораштыру уздырылганчы 10 көннән дә соңга калмыйча төзелә.

8. Сораштыру бите

8.1. Сораштыру кәгазендә сораштыруга чыгарылган сорауның (сорауларның) төгәл гәүдәләндерелгән тексты һәм буш квадратлар урнаштырыла торган тавыш бирүченең "ӘЙЕ" яки "КАРШЫ" сүзләре белән ихтыяр белдерү вариантлары күрсәтелә.

Сораштыруга берничә сорау чыгарганда алар бер сораштыру кәгазенә кертелә, эзлекле рәвештә нумерлана һәм бер-берсеннән горизонталь линияләр белән аерыла. Норматив хокукый акт проектын сораштыру өчен нинди дә булса статьяның яисә нинди дә булса пунктның альтернатив редакцияләре шулай ук эзлекле рәвештә нумерлана.

Исемле тавыш бирү өчен кулланыла торган сораштыру кәгазендә тавыш бирү турында мәгълүмат кертү өчен буш урын булырга тиеш.

Сораштыру кәгазендә аны тутыру тәртибе турында аңлатма бирелә. Битнең уң өске почмагында Комиссия рәисе һәм секретаре имзалары куела.

9. Сораштыру исемлеге

9.1. Сораштыру исемлеге исемле тавыш биргәндә кулланыла һәм графаларына сораштыруда катнашучыларның фамилияләре, исеме, әтисенең исеме, туган көне, яшәү урыны турында мәгълүматлар кертелгән таблицадан гыйбарәт. Сораштыруга чыгарылган сорауның (сорауларның) төгәл әйтелгән тексты астында әлеге графалардан уңда тавыш бирүченең "ӘЙЕ" яки "КАРШЫ" сүзләре белән җавап вариантлары күрсәтелә һәм тавыш бирүдә катнашучылар имзасы өчен урын кала.

Сораштыруга берничә сорау чыгарганда алар эзлекле рәвештә сораштыру исемлегендә урнашалар.

9.2. Сораштыру исемлеге һәр биттә Комиссия рәисе һәм Секретаре тарафыннан имзалана.

10. Сораштыру үткөрү тәртибе

10.1. Сораштыру Югары Ослан муниципаль районы Карагуҗа авыл җирлеге Советы тарафыннан гражданнар арасында үткәрелгән сораштыру нәтиҗәләре буенча билгеләнгән көнне (яки көннәрдә) үткәрелә.

10.2. Сораштырулар үткөрү пунктларында гражданнарны сораштыру җирле вакыт буенча иртәнге сигез сәгатьтән кичке егерме сәгәткә кадәр башкарыла.

11. Сораштыру үткәргәндә яшерен тавыш бирүне үткөрү тәртибе

11.1. Яшерен тавыш бирү яшерен тавыш бирү урыннары махсус җиһазландырылган һәм тавыш бирү вакытына мөһер сугылган әржәләр урнаштырылган сораштыру уздыру пунктларында үткәрелә.

11.2. Сораштыру кәгазе сораштыруда катнашучылар исемлеге буенча тавыш бирүче Комиссия әгъзалары тарафыннан бирелә. Сораштыру кәгазен алганда тавыш бирүче паспорт яки аның шәхесен һәм яшәү урынын раслаучы башка документ күрсәтә һәм

сораштыруда катнашучылар исемлегендә үз фамилиясенә каршы языла. Сораштыруда катнашучылар исемлегендә паспорт мәгълүматларын тутыру таләп ителми.

11.3. Әгәр тавыш бирүченең сораштыру кәгазен алуда мөстәкыйль рәвештә имза салу мөмкинлеге булмаган очракта, ул, Комиссия әгъзаларынан тыш, башка зат ярдәменнән файдаланырга хокуклы.

Сораштырыла торган кешегә ярдәм күрсәткән зат үз фамилиясен күрсәтеп, "Сораштыру катнашучысының сораштыру кәгазе алу турында имзасы" графасында языла.

11.4. Сораштыру кәгазе анда башка затлар булу рәхсәт ителмәгән махсус жиһазландырылган урында (кабиналарда яки бүлмәләрдә) тавыш бирүче белән тутырыла һәм тавыш бирү тартмасына төшерелә.

Тавыш биргәндә сораштыруда катнашучы квадратта үзенең ихтыяр белдерүе нигезендә "ӘЙЕ" яки "КАРШЫ" сүзе астында теләсә нинди билге куя.

Комиссия әгъзалары сораштыру серен тәэмин итәләр.

Әгәр тавыш бирүче сораштыру кәгазе тутырганда хата ясаган дип санаса, ул сораштыру кәгазе биргән комиссия әгъзасына, бозылганы урынына яңа сораштыру кәгазе бирү үтенече белән мөрәжәгать итәргә хокуклы.

Комиссия әгъзасы тавыш бирүчегә яңа сораштыру кәгазе бирә, шул ук вакытта сораштыруда катнашучылар исемлегендә өлеге катнашучының фамилиясенә каршы тиешле билге ясый. Бозылган сораштыру кәгазе юкка чыгарыла, бу хакта комиссия әгъзалары тарафыннан тиешле акт төзелә.

Тутырылган сораштыру кәгазьләре тавыш бирүче тартмага жиберелә, ул комиссия әгъзаларының күз алдында булырга тиеш.

Тартмаларның саны Комиссия тарафыннан билгеләнә. Күчермә тартмалар кулланып тавыш бирүне үткөрү турындагы мәсьәләне Комиссия мөстәкыйль хәл итә.

11.5. Әгәр Комиссия әгъзасы сораштыру серен боза яки сораштыруда катнашучыларның ихтыяр белдерүенә йогынты ясарга омтыла икән, ул кичекмәстән аның эшендә катнашудан читләштерелә. Эштән азат итү турындагы карар өлеге участокта Комиссия эшен житәкләүче Комиссия әгъзасы тарафыннан, тиешле беркетмә төзелеп һәм өлеге участокта сораштыру үткөрүне гамәлгә ашыручы Комиссиянең барлык әгъзалары имзалары белән кабул ителә.

12. Сораштыруда исемле тавыш бирүне үткөрү тәртибе

12.1. Исемле тавыш бирү сораштыру үткөрү пунктларында да, гражданның яшәу урыны буенча да үткәрелергә мөмкин.

12.2. Исемле тавыш бирү сораштыру кәгазьләре буенча да, сораштыру исемлекләре буенча да үткәрелергә мөмкин.

12.3. Сораштыру исемлекләре буенча исемле тавыш биргәндә шәхесне һәм яшәу урынын таныклаучы паспорт яки башка документ күрсәткәндә тавыш бирүче сораштыру исемлегендә үз фамилиясенә каршы аның ихтыяр белдерүенә туры килә торган графадагы теләсә кайсы билгене куя һәм кул куя.

12.4. Сораштыру кәгазьләре буенча исемле тавыш биргәндә тавыш бирүче үз фамилиясен, исемен һәм атасының исемен, адресын сораштыру кәгазенә яза, квадратта "ӘЙЕ" яки "КАРШЫ" сүзләрен куя һәм шунда ук кул куя.

Тавыш бирүче үтенече буенча сораштыруда катнашучы турында мәгълүматны сораштыру кәгазенә Комиссия әгъзасы кертә ала, ләкин тиешле квадратта тавыш бирүче үзе билгә куя һәм үзе кул куя.

12.5. Һәр көн ахырында, сораштыру үткөрү вакыты дәвамында, тутырылган сораштыру кәгазьләре Комиссиягә сораштыру үткәргән затлар тарафыннан жиберелә.

12.6. Сораштыру кәгазе буенча тавыш бирү мәгълүматлары Комиссия әгъзалары тарафыннан сораштыру нәтижеләрен билгеләү өчен төп документ булып торган сораштыру исемлегенә кертелә.

13. Ачык тавыш бирүне үткөрү тәртибе

13.1. Комиссия, әгәр сораштыруда катнашучы кешеләр саны 1000 кешедән артмаса, сораштыруга чыгарылган мәсьәлә (мәсьәләләр) буенча тавыш бирү өчен, сораштыруда катнашучылар жыелышын үткөрергә хокуклы. Жыелышта катнашучыларны теркәү сораштыруда катнашучылар исемлеге буенча үткәрелә. Жыелышны кимендә өч кешедән торган комиссия вәкилләре ачып жиберә һәм алып бара. Жыелышта кызыксынган якларның сораштыруга чыгарылган мәсьәлә (мәсьәләләр) буенча чыгышлары рәхсәт ителә, гражданның сорауларына җаваплар бирелә, әмма фикер алышу үткәрелми.

13.2. Жыелышта тавыш бирү һәр мәсьәлә буенча "ӘЙЕ" дип аерым һәм "КАРШЫ" дип аерым үткәрелә. Тавыш бирүдә исемлеккә кертелгән һәм жыелышта теркәлгән сораштыруда катнашучылар гына катнаша. Тавыш бирү нәтижеләре жыелышта катнашкан барлык Комиссия әгъзалары тарафыннан имзаланган беркетмәгә кертелә.

13.3. Жыелыш сораштыруда катнашучылар исемлегенә кертелгән 25 проценттан артык кешенең катнашуы белән хокуклы.

14. Сораштыру нәтижеләрен билгеләү

14.1. Сораштыру үткәргәннән соң, Комиссия сораштыру катнашучылары буенча тавыш бирү нәтижеләрен исәпләп чыгара һәм сораштыру нәтижеләре турында үзенең карарын сораштыру нәтижеләре турында беркетмә белән рәсмиләштерә, анда түбәндәге мәгълүматлар күрсәтелә:

- беркетмә төзү датасы;
- сораштыру үткөрү вакыты: башлану һәм тәмамлану даталары;
- сораштыру үткөрү буенча участок адресы;
- сораштыру территориясе (әгәр сораштыру шәһәр территориясе өлешендә үткәрелсә, микрорайоннар, урамнар, йорт номерлары, һичшиксез күрсәтелә);
- сораштыру уздырганда тәкъдим ителә торган мәсьәләнең (мәсьәләләрне) формулировкасы;
- сораштыруда катнашу исемлегенә кертелгән гражданның гомуми саны;

- сораштыруда катнашкан гражданныр саны;
- сораштыруны үткән яки булган дип тану;
- сораштыруны чын яки дәрәс түгел дип тану;
- сораштыру исемлегендә гамәлгә яраксыз дип танылган язмалар саны яки гамәлгә яраксыз дип танылган сораштыру кәгазьләре саны;
- сораштыруга чыгарылган сорауга җавап биргәндә "ӘЙЕ" дип бирелгән тавышлар саны;
- сораштыруга чыгарылган сорауга җавап биргәндә "КАРШЫ" дип бирелгән тавышлар саны;
- сораштыру нәтижәләре (әгәр аңа "ӘЙЕ" дип җавап биргәндә тавыш бирүдә катнашкан сораштыруда катнашучыларның яртысыннан артыгы тавыш бирсә, сораштыру хупланган дип санала).

14.2. Әгәр сораштыру берничә мәсьәлә буенча үткәрелсә, тавышларны санау һәм һәр мәсьәлә буенча беркетмә төзү аерым башкарыла.

14.3. Сораштыру кәгазендә язу дәрәс түгел дип таныла:

- сораштыруда катнашучыларның фикерен дәрәс итеп билгеләү мөмкин булмаса;
- язмада тавыш бирүче яки аның имзасы турында мәгълүмат булмаса;
- кабат язмалар булса.

Сораштыру кәгазьләре гамәлдә түгел дип таныла:

- билгеләнмәгән үрнәктәге,
- Комиссия әгъзаларының билгесе булмаса,
- алар буенча сораштыруда катнашучыларның фикерен дәрәс итеп билгеләү мөмкин булмаса.

14.4. Комиссия сораштыруда катнашкан кешеләр саны, сораштыруда катнашучы муниципаль берәмлек халкының минималь санын сораштыру билгеләү турында Югары Ослан районы Карагужа авыл җирлеге Советы карары белән билгеләнмәгән булса, сораштыруны узмаган дип таний.

14.5. Комиссия сораштыру нәтижәләрен дәрәс түгел дип таний:

- сораштыру уздырганда җибәрелгән хокук бозулар гражданнырның ихтыяр белдерү нәтижәләрен дәрәс билгеләргә мөмкинлек бирмәсә;
- әгәр сораштыру исемлегендә гамәлгә яраклы дип танылган язмалар саны сораштыруда катнашкан гражданныр санының 80 проценттан кимрәген тәшкит итсә;
- әгәр дәрәс дип танылган сораштыру кәгазьләре саны сораштыруда катнашкан гражданныр санының 80%тан кимрәген тәшкит итсә.

14.6. Сораштыру нәтижәләре турында беркетмә 2 нәсхәдә төзелә һәм Комиссиянең барлык әгъзалары тарафыннан имзаланган. Беркетмәгә кул куелганда Комиссиянең кайбер әгъзалары булмаса, беркетмәдә бу хакта аларның булмавы сәбәпләрен күрсәтеп язма ясала.

Беркетмә яисә аның аерым нигезләмәләре белән килешмәгән Комиссия әгъзасы беркетмәгә кушып бирелә торган аерым фикерне язма рәвештә бәян итәргә хокуклы, бу хакта беркетмәдә тиешле язма языла. Беркетмә, әгәр ул Югары Ослан муниципаль районы Карагужа авыл җирлеге Советы карары белән билгеләнгән сораштыру үткәрү буенча Комиссия әгъзаларының күпчелеге белән имзаланган булса, гамәлдә була.

Беркетмәгә кул кую көне Комиссия әгъзалары тарафыннан сораштыру нәтижәләрен билгеләү көне булып тора.

14.7. Беркетмәнең беренче нөсхәсе Югары Ослан муниципаль районы Карагужа авыл җирлегә Советына сораштыру кәгазьләре яки сораштыру исемлекләре белән җибәрелә, беркетмәнең икенче нөсхәсе сораштыру үткөрү инициаторына җибәрелә.

Беркетмәнең беренче нөсхәсенә Комиссиягә кергән язма шикаятьләр, гаризалар һәм алар буенча кабул ителгән карарлар теркәлә. Шикаятьләрнең, гаризаларның һәм алар буенча кабул ителгән карарларның расланган күчermәләре беркетмәнең икенче нөсхәсенә теркәлә.

Беренче нөсхәнең күчermәләре массакуләм мәгълүмат чараларына, җирле иҗтимагый берләшмәләргә һәм территориаль иҗтимагый үзидарә органнарына тапшырылырга мөмкин.

14.8. Югары Ослан муниципаль районы Карагужа авыл җирлегә Комиссиясе һәм Советы сораштыру үткөрү буенча документларның сакланышын, тугырылган сораштыру кәгазьләренең һәм сораштыру исемлекләренең кагылгысызлыгын тәэмин итәләр.

15. Сораштыру нәтижәләре

15.1. Сораштыру нәтижәләре, алар билгеләнгәннән соң 10 көннән дә соңга калмыйча, басылып чыгарга (халыкка игълан ителергә) тиеш.

15.2. Сораштыру барышында ачыкланган халык фикере тәкъдим итү характерына ия. Сораштыру нәтижәләре Югары Ослан муниципаль районы Карагужа авыл җирлегенең җирле үзидарә органнары һәм җирле үзидарә органнарының вазыйфаи затлары, шулай ук Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнары тарафыннан мәҗбүри каралырга тиеш һәм карарлар кабул иткәндә исәпкә алына.

15.3. Җирле үзидарә органнары һәм вазыйфаи затлары сораштыру нәтижәләренә каршы килә торган карарлар кабул иткән очракта, күрсәтелгән органнар тиешле карар кабул ителгәннән соң 10 көн эчендә тиешле мәгълүматны бастырып чыгару (халыкка җиткерү) юлы белән шундый карар кабул итү сәбәпләрен халыкка җиткерергә тиеш.

16. Сораштыру материалларын саклау

16.1. Сораштыру материаллары Югары Ослан муниципаль районы Карагужа авыл җирлегә Советында Югары Ослан муниципаль районы Карагужа авыл җирлегә Советы депутатларының вәкаләтләре срогы тәмамланганчы саклана, ә аннары муниципаль архивка саклауга җибәрелә.

16.2. Күрсәтелгән материалларны саклау срогы Югары Ослан муниципаль районының Карагужа авыл җирлегә Советы тарафыннан билгеләнә, әмма 1 елдан да ким була алмый.

17. Сораштыру үткөрүне финанс белән тәэмин итү

17.1. Гражданнарны сораштыру эзерләүгә һәм үткөрүгә бәйлә чараларны финанслау түбәндәге акчалар хисабына гамәлгә ашырыла:

- жирле бюджет проекты-жирле үзидарә органнары яки жирлек халкы инициативасы буенча сораштыру үткәргәндә;

- Татарстан Республикасы бюджеты -Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнары инициативасы буенча сораштыру үткәргәндә.

18. Сораштыруда катнашуга гражданнарның хокукларын бозган өчен җаваплылык

18.1. Көчләү, сатып алу, янау, документлар ясау юлы белән Россия Федерациясе гражданы тарафыннан сораштыруда яки комиссия әгъзалары эшендә катнашу хокукын иреккә гамәлгә ашыруга комачаулый торган затлар гамәлдәге законнар нигезендә җаваплы булалар.

Югары Ослан муниципаль районы
Карагуҗа авыл жирлегә башлыгы урынбасары

Т.В. Шилина